

клітковини, від 0,5 до 14,5 мг/100 г провітаміну А, але деякі джерела свідчать, що вміст вітаміну А може бути в межах від 9 до 12 мг/100 г, по 0,06 мг/100 г вітаміну В₁ і В₂, біля 1,0 мг/100 г вітаміну Н, а вітаміну РР – 300 мг/100 г, вітаміну С до 270 мг/100 г, ефірних олій 0,10–1,25 %.

Середні дані експертизи основних показників перцю солодкого свідчать про врожайність у межах 34,7–50,5 т/га, товарність – 86,8–91,6 %, середня маса плоду – 126,0–204,3 г. За зонами вирощування одержані такі показники: в Степу середня врожайність становить 43,6 т/га і коливається в межах 34,7–50,5 т/га, Лісостепу – 44,2, 37,6–50,1 т/га, Полісся – 43,1, 34,7–50,2 т/га відповідно.

Коливання врожайності ранньостиглих сортів 49,3–50,5 т/га, середньоранніх – 38,1–39,0, середньостиглих – 50,0–50,5, середньопізніх і пізніх – 34,7–37,6 т/га відповідно. Товарність урожаю сортів усіх груп складала 86,8–91,6 %.

Отже, серед усіх досліджених нами сортів, що являють собою ресурсний потенціал перцю солодкого, за комплексом господарських, функціональних та економічних показників найвищу конкурентоспроможність мають сорти: 'Скрівія' (Кк = 0,67), 'Червоний дивосвіт' (Кк = 0,66), 'Мазурка' (Кк = 0,68) та 'Сондела' (Кк = 0,59). Оцінюючи конкурентоспроможність, всі показники слід розглядати комплексно, адже господарські, товарознавчі й економічні характеристики тісно залежать одна від одної.

УДК 631.526.32

Курочка Н. В.*, Шпак З. С., Матус В. М.

*Український інститут експертизи сортів рослин, вул. Генерала Родимцева, 15, м. Київ, 03041, Україна, *e-mail: kurochka2310@gmail.com*

ПРОВЕДЕННЯ ДІЛЯНКОВОГО (ГРУНТОВОГО) ТА ЛАБОРАТОРНОГО СОРТОВОГО КОНТРОЛЮ В УКРАЇНІ

Відповідно до ст. 1 Закону України «Про насіння і садивний матеріал» ділянковий (грунтовий) сортовий контроль – це оцінювання відповідності рослин, отриманих від насіння контрольної проби, рослинам, отриманим від насіння стандартного зразка, або офіційному опису сорту; лабораторний сортовий контроль – встановлення належності вегетативних та генеративних органів рослин до відповідного сорту.

Ділянковому (грунтовому) та лабораторному сортовому контролю підлягають сорти усіх видів рослин, які включено до Державного реєстру сортів рослин, придатних для поширення в Україні на поточний рік, ботанічні таксони яких передбачено насінневими схемами Організації економічного співробітництва та розвитку (далі – насінневі схеми ОЕСР).

Головною метою насінневих схем ОЕСР сортової сертифікації насіння є заохочення використання насіння незмінно високої якості країнами-учасницями.

Світові рослинні ресурси: стан та перспективи розвитку

III Міжнародна науково-практична конференція, присвячена 15-річчю створення УІЕСР (м. Київ, 7 червня 2017 р.)

Схеми сортової сертифікації або контролю обігу насіння, призначеного для міжнародної торгівлі – набір процедур, методів і прийомів, за допомогою яких здійснюють моніторинг якості насіння у процесі розмноження, і які гарантують підтримання і збереження як достовірності сорту, так і сортової чистоти.

Наразі визначено сім насінневих схем ОЕСР відповідно до груп видів сортів культурних рослин: трави та бобові, хрестоцвітні та інші олійні та прядивні види, зернові, кормовий та цукровий буряк, підземна конюшина та подібні види, кукурудза та сорго, овочеві.

Україна приєднана до двох насінневих схем ОЕСР, згідно рішення Ради ОЕСР, по зерновим культурам, кукурудзі та сорго і має можливість брати участь у світовій торгівлі насінням, за умови використання етикетки ОЕСР.

Приєднання України до насінневих схем ОЕСР законодавчо врегульовано Законом України від 15 лютого 2011 року № 3019-IV «Про приєднання України до Схеми сортової сертифікації насіння зернових культур, Схеми сортової сертифікації насіння кукурудзи та сорго Організації економічного співробітництва та розвитку» та передбачає подальше проведення в Україні сортової сертифікації відповідно міжнародних норм та методичних вимог.

Вже у 2014 році на засіданні ОЕСР, яке відбулося в Республіці Хорватія, за пропозицією України прийнято рішення про розширення участі у насінневих схемах сортової сертифікації насіння хрестоцвітих та інших олійних або прядивних культур, призначених для міжнародної торгівлі ОЕСР.

Наразі Український інститут експертизи сортів рослин уповноважений Міністерством аграрної політики та продовольства України на здійснення ділянкового (грунтового) та лабораторного сортового контролю відповідно до Порядку проведення сертифікації, видачі та скасування сертифікатів на насіння та/або садивний матеріал, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України.

У 2016 році з метою проведення ділянкового (грунтового) та лабораторного сортового контролю організовано прийом та закладку 3471 проби насіннєвого матеріалу ботанічних таксонів ярого та озимого типів розвитку. Дослідження забезпечували шість пунктів, визначених Українським інститутом експертизи сортів рослин.

З метою встановлення автентичності сортів поряд з контрольними пробами закладались 768 стандартних проб. Дослідження здійснено згідно методики проведення ділянкового і лабораторного сортового контролю та методик проведення експертизи сортів рослин на відмінність, однорідність та стабільність.

У результаті проведених польових та аналітичних досліджень у 2016 році Українським інститутом експертизи сортів рослин підготовлено 4802 звіти результатів досліджень з ділянкового (грунтового) та лабораторного контролю проб.